

༡༡། ཚེད་མ་གཞུང་སྤྱི་ལོ་ལྟོག་གཏི་ཚིག་དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས་
ཤེས་རབ་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

ནམ་གུ་རུ་མཆུ་གྲོ་ཡ། མཐུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་རྒྱས་ལྷ་ལམ་ཡངས་པ་ནས། །སྤྲེལ་བཟང་གཏུལ་བྱའི་སྒོ་
ཡི་པད་ཚལ་རྒྱས་ཕྱིར་དུ། །ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་རིས་མེད་འཕྲོ་མཛད་པའི། །འཇམ་མགོན་སྤྲེལ་མ་གཙུག་གི་
རྒྱུད་དང་པས་མཛོད། །མདོ་དང་སྡེ་བདུན་དེ་འགྲེལ་པ་སྒྲུབ་ཆེལ། །སྒྲོབ་འདོད་སྒོ་གསལ་ཆོགས་རྣམས་འཇུག་
སྤྱི་ཕྱིར། །རང་སྒོ་གོམས་དང་རྟོག་ཆོགས་གཞོམ་ཕྱིར་དུ། །རྟོག་གཏི་ཚིག་དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད། །

དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་རིགས་སྒོ་ལས། །སྤྱབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྲིན་ཉིད། །ལྟར་སྤྲང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་
ཕྱིར། །མདོན་སུམ་དང་ནི་རྩེས་སུ་དཔག། །ལྟར་སྤྲང་བཅས་པ་བདག་རིག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བརྗོད་བྱ་དེ་
ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་ཚུལ་ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་བཞིའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བརྗོད་དེ། དེ་ཡང་ལེའུ་དང་པོས་
སྤྱབ་དག་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤྲང་། གཉིས་པས་རྩེས་དཔག་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤྲང་། གསུམ་པས་མདོན་སུམ་ཡང་
དག་དང་ལྟར་སྤྲང་། བཞི་པས་སུན་འབྲིན་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤྲང་། བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གོ་རིམ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དང་པོ་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་ཤེས་པས་བསྐྱབ་བྱ་
གྲུབ་ནས་རྩེས་དཔག་ཚད་མ་སྒྲུབ། དེས་མདོན་སུམ་ཚད་མ་བྲན་ཏེ་དོན་མདོན་དུ་གྱུར་པས་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་
བསྐྱན་པའི་དགོས་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཆོག་དོན་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་བཞག་རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་
སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཆོག་དོན་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་བཞག་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་བྱས་པ་ལ་
དགོས་པ་ལྷན་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་མཚོན་བྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་
མཚན་གཞིའི་སྤྲང་དུ་གཏམ་ལ་འབེབས་པའོ། །མཚན་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དངོས་འགལ་གཙོད་
པའི་དོན་ལྷོག་གྲུབ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚོན་བྱ་ལ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྤྱུ་ཤེས་
སུ་གྲུབ་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་མིང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ལ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། མཚན་
ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ལྟར་སྤྲང་ནི་མ་ཁྲུབ་པ་དང་ཁྲུབ་ཆེ་བ་དང་མི་སྲིད་པའི་མཚན་ཉིད་
རྣམས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤྱབ་དག་དང་། རྩེས་དཔག་དང་། མདོན་སུམ་དང་། སུན་འབྲིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྤྲང་ངོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་སྤྱབ་དག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་གང་
ཞེ་ན། རྩོད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲང་དུ་རྟོགས་གྲུབ་པ་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྟོགས་ཀྱི་རྩེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་འགོ་
བརྩེས་འགྲོའི་མཚན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ལྷོག་ན་རྟོགས་ལྷོག་པ་ལྷོག་ཁྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བསྐྱབ་ན། དགག་རྟོགས་
ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་སུ་འདུལ། སྤྱབ་རྟོགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དང་འབྲས་རྟོགས་གཉིས་སུ་འདུས་
པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་རྟོགས་ཡང་དག། །རང་བཞིན་གྱི་རྟོགས་ཡང་དག། །མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ཡང་
དག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱ་ལྷན་གང་རུང་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ལྷན་རྟགས་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་སློན་པ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། རྟོག་གྱུར་དང་ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔལ་གྱི་ལྷན་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྒྱ་སློན་སོང་བསྐྱབས་ཀྱི་ལྷན་རྟགས་ཡང་དག་གོ། །དང་པོའི་
མཚན་གཞི་ནི། ད་ལྟའི་ས་བོན་འདིས་ཚོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་སྐྱུ་གུ་བསྐྱེད་དེ། ས་བོན་འདི་རྒྱ་དང་། ཚུ་ལུང་
ཀྱིས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ནི། དུ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལ་ལ་ཚོས་ཅན། མེ་
ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ནི། བྱིས་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཐར་པའི་ས་བོན་དེ་ཚོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁུན་ཁོ་ནས་མཁུན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

བསྐྱབ་བྱ་དང་རྟགས་གཉིས་རོ་བོ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་བསྐྱབ་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་སུ་
བཀོད་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱུང་པར་ལྟོས་པ་ཅན་དང་། རང་བཞིན་དག་པ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི།

སྒྲ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་དང་།

གཉིས་པ་ནི།

སྒྲ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་དང་། འདི་གཉིས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དགོས་པ་ནི། སྤྱིར་
ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་། མ་བྱས་པའི་ཚོས་ལ་རྟག་པ་ཡོད་པར་འདོད་
པ་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

བསྐྱབ་བྱ་དག་གི་སྐྱབ་པ་ལ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་དེ། མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་བའི་དམིགས་པས་མ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་
སྟེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། ལྷན་བྱུ་མ་
དམིགས་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི།

རི་བོང་གི་རྩ་ཚོས་ཅན། མེད་དེ། ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

རྒྱན་གཤེར་དང་ལྷན་པའི་གོས་ན་ཚོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

དངོས་པོ་མེད་པའི་བར་སྒྲུང་ལ་ཚོས་ཅན། ལྷག་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་དང་།

བཞི་པ་ནི།

སྤྱི་བ་ཅན་དང་བྲལ་བའི་འོག་གཞི་ལ་ཚོས་ཅན། དངོས་རྒྱ་མེ་མེད་དེ། དངོས་ལྷན་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམས་
སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ལགས་དང་། སུ་ཚུན་སྤང་ལགས་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་གཉིས་ཏེ།
གྲང་རེག་དང་། གྲང་རྒྱ་རྩ་པ་ཐོགས་མེད་དང་། གྲང་ལྟས་སྤྱལ་ལོང་བྱེད་དང་། གྲང་བའི་ཁྲབ་བྱེད་བ་མོའི་
རེག་པ་སྟེ། བཞི་པོ་མེས་འགོག་ན་རང་བཞིན་དང་ལགས་བའི་དམིགས་པ་བཞི། ཏུ་བས་འགོག་ན་ལགས་བའི་
ལྟས་སྤྱལ་དམིགས་པ་བཞི། ཅོན་གྱི་མེས་འགོག་ན་ལགས་བའི་ཁྲབ་བྱེད་དམིགས་པ་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ།
རང་བཞིན་དང་ལགས་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ནི།

མེ་ཆད་མས་ངེས་པའི་མདུན་གྱི་གཞི་ལ་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་མེད་དེ། མེ་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ་
ཆོས་ཅན། རྟགས་གཉིས་རིགས་འབྲེས་སུ་སྦྱར་ཏེ། གྲང་ལྟས་སྤྱལ་ལོང་བྱེད་དང་གྲང་རེག་གི་རྒྱ་དང་བ་མོའི་རེག་པ་
མེད་པར་སྦྱབ་པ་རྣམས་སོ། །ཏུ་བ་དག་ཏུ་ཕྱར་བས་ཚོན་པའི་མདུན་གྱི་གཞི་ལ་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་མེད་དེ། ཏུ་བ་
དག་ཏུ་ཕྱར་བའི་ཁྲབ་པས་ཚོན་པའི་ཕྱིར། ཅོན་གྱི་མེ་ཆད་མས་དམིགས་པའི་མདུན་གྱི་གཞི་ལ་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་
མེད་དེ། ཅོན་གྱི་མེ་ཆད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བདག་གཉིས་སོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་སྦྱབ་བྱེད་ལ། འདི་ནས་
བཤད་པའི་རྟགས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སུ་ཚུན་སྤང་ལགས་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རང་ཡིན་པ་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྲུབ་ན། རང་མ་ཡིན་པ་ཅིག་ཤོས་རྣམ་གཙོ་དུ་འགྱུར་པ་དེ། སུ་ཚུན་སྤང་ལགས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་ལགས་དང་། རྒྱུད་ལགས་ལོ། །དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི།

ཏུ་ས་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་ཤར་རུབ་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ།

གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ནི།

རྟག་པ་དང་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཆོས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་འོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་ལྟར་སྦྲང་གི་རྣམ་བཞག་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ། རྟགས་ལྟར་སྦྲང་གི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། ལགས་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་
དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཚུད་གཞི་དང་བསྦྱབ་བྱ་གང་ཅུང་གི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་དེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྫོང་ར་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྫོང་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་དུག་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་།

གཞི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་ལ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པ་

དང་། ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་ལ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལྟོག་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །

ཐ་མ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་།

ཆོས་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དེའི་མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན་དང་པོ་ནི།

སྦྱིས་སུ་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་ཏེ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་པའི་བདག་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

སྒྲུ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ལུས་ཤེས་ཀྱི་རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི།

གངས་རི་སེར་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་ལ་སྤྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི།

སྒྲུ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་གསུམ་གྱི་མཆན་གཞི་ནི།

གཟུགས་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐར་པ་ཆོས་ཅན། ཐར་པ་ཡིན་ཏེ། རོན་དུ་
གཉིས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཆོམ་བླ་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་བླ་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་།
དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བླ་ན་མ་གྲུབ་པའི་དང་པོའི་མཆན་གཞི་ནི།

མདུན་གྱི་ཤ་བཟེ་བུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

སྒྲུ་རྒྱས་ཀྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

རི་སུལ་གསུམ་གྱི་དབྱུས་ན་ཆོས་ཅན། ཟུ་བྱ་ཡོད་དེ། མ་བྱའི་སྒྲིག་པར་བྱས་པ་སྒྲིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་ལ་རང་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྤྱོད་ལ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ། དེའི་
དང་པོའི་མཆན་གཞི་ནི།

ལྟོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྷན་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པ་བལྟས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

བདེ་བ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཕྱོགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་སྟེང་དུ་རྟགས་གྲུབ་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་མ་ངེས་པ་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་དེ་
རྟགས་མ་ངེས་པའི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གཉིས་ཀ་ལ་
མེད་ནས་མ་མཐོང་བ་དང་། ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་དང་། མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་མཆན་གཞི་དང་པོ་ནི།

སྒྲུ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

སྒྲུ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

བུམ་པ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩལ་བྱ་བསགས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི།

བུམ་པ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩལ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཟུང་། དངོས་དང་ལྷན་ལྷན་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟགས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ལ་བྱ་བ་བྱེད་བྱ་
མཐོང་བ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་མཐོང་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
བྱ་བ་བྱེད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འབྱུག་པ་དང་། ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ལ་ཆ་བྱེད་བྱེད་ཀྱིས་འབྱུག་པའོ། །དང་
པོའི་མཚན་གཞི་ནི།

བུམ་པ་ཚོས་ཅན། རྩལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

སྒྲ་ཚོས་ཅན། རྩལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

སྒྲ་ཚོས་ཅན། རྩལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི།

མདུན་གྱི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན། བདེ་བ་དང་ལྷན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལྷན་ལྷན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་དང་། འགལ་བའི་ལྷན་ལྷན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཞིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མེད་པར་མ་དེས་པ་དེའི་མཚན་གཞི་ནི། མདུན་
གྱི་གཟུགས་ཚོས་ཅན། རྩལ་བྱ་བསགས་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། རགས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ནི།

པ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཚོས་ཅན། སྤ་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་སྟེ། རགས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་
ལྟ་བུའོ། །སྤ་བྱི་ཚོལ་བ་རང་གིས་མ་དེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དེས་པའི་རྟགས་སུ་སོང་བའོ། །

གསུམ་པ་འགལ་རྟགས་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྟགས་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ཅིང་བསྐྱབ་བྱ་ལས་ལྷོག་པས་བྱུབ་པ་གྲུབ་པ་དེ་འགལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་གྲུབ་ཅིང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་གྲུབ་པའི་འགལ་བ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་མ་གྲུབ་ཅིང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། ཚོས་གྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་
དང་། ཚོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་། ཚོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་
རྟགས་དང་ལྟོ། །དང་པོ་ནི།

སྒྲ་ཚོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་དང་།

གཉིས་པ།

སྒྲ་ཚོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།

གསུམ་པ།

བུམ་པ་ཚོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ།

བུམ་པ་ཚོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་དང་བཅས་ཏེ། ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་།

ལྷ་པ།

བུམ་པ་ཚོས་ཅན། མི་འཇིག་སྟེ། དབང་ཕྱག་གིས་བུས་པ་གང་ཞིག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
བུའོ། །

སྒྲུབ་པ། ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་འབྲེད་རྟགས་རིགས་མདོར་བསྐྱུས་འདི། ཚོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་འདོད་དང་། ཚོས་
རྗེ་སྒྲུ་མའི་དགོངས་པ་རྟོགས་ཕྱིར་བྱས། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་ནི་མཚུངས་པར་ཤོག། བར་སྐབས་སོ། །

༥ གདུལ་བྱ་མི་བསྐྱེད་པ་ཚད་མ་དང་། བརྟེན་བྱ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་རྣམ་འབྲེལ་གཞུང་། རིག་པ་མི་བསྐྱེད་
པ་མཚོག་གསུམ་གྱིས། ཚད་མིན་རབ་བསལ་ཚད་མའི་སྤང་བ་སྟོལ། །

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་དང་། ལྷར་སྤང་ངོ་། འད་པོ་ལའང་། སྤྱིད་བྱེ་
བྲག་གི་སྒྲོ་ཚད་མ་བཤད་པའོ། འད་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། འད་པོ་ནི།

རང་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོ་གང་ཟག་གསུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཚད་མ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་པ་ནི་སྒྲོ་ཁོ་
མོའོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། འད་པོ་ནི།

ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།
འདི་དང་ཐ་སྙད་ཚད་མ་དོན་གཅིག །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།

རྟགས་རིག་གི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྷར། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་
དཔག་ཚད་མ་ལ་ཚོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་སོགས་
ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ངེས་ཤེས་སྒྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱའི་ཚོས་རང་རང་
ལ་ལྟོག་གྱུར་དང་། ཤིན་ཏྲོག་རྣམས་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ངེས་ཤེས་སྒྲུབ་པ་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་བཏགས་ལྷན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཚོས་རྣམས་མེད་པར་
རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ངེས་ཤེས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལྷར་སྤང་ལའང་སྤྱིད་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲོ་ཚད་མིན་བཤད་པའོ། འད་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་
དབྱེ་བའོ། འད་པོ་ནི།

རང་ཡུལ་ལ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་དེ་ཚད་མིན་གྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི།

སྒྲོ་གང་ཟག་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། འད་པོ་ནི།

སྒྲོ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་ལ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་དེ། སྒྲོ་ཚད་མིན་གྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་གསུམ་མོ། འད་པོ་ལ་གཉིས་

ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རང་ཡུལ་ལ་མ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་དེ། མ་རྟོགས་པ་འཇོག་ཉིད།
གཉིས་པ་ནི།

རང་ཡུལ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པར་གྱུར་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རང་ཡུལ་མ་རྟོགས་ཤིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སོང་བའི་ལུགས་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལོག་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པ་ལ་ལུགས་པ་དང་། དུས་ལ་ལུགས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་ལུགས་པ་དང་གསུམ་

མོ། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

བསྐྱབས་བྱའི་ཆོས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རང་ཡུལ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ལ་ལུགས་པ་དེ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི།

འཛིན་སྤངས་ཀྱི་དབྱེ་ན། མཛོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་བ་དང་། ཆ་མཉམ་པ་དང་། འགས་ཆེར་འཛིན་
པའོ། །འདི་ནི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་སྤྱོད་ན་ཉེན་ཉེན་གྱི་གྲོགས་བྲས་པས། རང་
ཡུལ་ལ་བསྐྱབས་བྱེད་པའི་སྟོབས་མཉམ་ཅད་ནི་ཆོད་མིན་ཡིན་པས། མཐའ་ཡས་སོ། །

རྒྱས་པ། ཆོད་མ་ཆོད་མིན་འགོ་ཀྱན་རང་གི་སྟོབས་ཡོད་པ་འདི། །རང་གིས་ཤེས་ནས་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་
ཡིས་དེ། ཆོད་མིན་མི་གཅོང་རང་བཞིན་ཀྱན་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཆོད་མ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལ་རྟག་ཏུ་སྟོན་པར་ཤོག །
བར་སྐབས་སོ། །

༥ ཆོས་ཀྱན་མ་འདྲེས་མཛོན་སུམ་གཟིགས་པ་ལྟག་པའི་ལྟ། །མ་འདྲེས་སོ་སོར་གདུལ་བྱར་གསུངས་པ་ཆོངས་པའི་
དབྱངས་དེ། གང་འདུལ་སྐྱུ་ཡི་བདུད་ཅིན་རྣམ་རོལ་མིག་གི་དཔལ། །སྐྱུ་གསུམ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ལ་འདུད། །

གསུམ་པ་མཛོན་སུམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་འབྲས་བུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་
དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་དེ་མཛོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཛོན་སུམ་ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྤྲང་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་
བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་ལུགས་བའི་ཤེས་པ་དེ་མཛོན་སུམ་ཆོད་མའི་མཚན་ཉིད། འདི་དང་དོན་དམ་ཆོད་མ་དོན་
གཅིག །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་པོའི་མཛོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མཛོན་སུམ། རང་རིག་མཛོན་སུམ། རྣམ་འབྱེད་མཛོན་
སུམ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་རྒྱུན་རང་རང་གི་དབང་པོ་དང་། དམིགས་རྒྱུན་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་ལུགས་
པའི་དབང་ཤེས་དེ་དབང་མཛོན་ཆོད་མའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན། སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན། ཇི་འཛིན་དབང་མངོན། རོ་
འཛིན་དབང་མངོན། རིག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་དང་ལྟ་ཡོད་པའི་སྒྲ་། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་
དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཡིད་ཤེས་དེ། ཡིད་མངོན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་བ་དྲུག་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་
ཡིད་མངོན་ནས་ཆོས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་བར་དྲུག་གོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་རང་མྱོང་གི་ཤེས་པ་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི།

འདིར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དེ། བར་ལྟས་རང་མྱོང་གི་ཤེས་པ་གསལ་རིག་ཅི་མ་མོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡང་དག་པའི་སྒྲོམ་པ་རབ་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ་དྲུག་ཡོད་དེ།

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། སྤང་བཅས་དང་སྤང་མེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དེ་ཡང་སྤང་བཅས་ནི།
རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འཁོར་བ་ལས་ངེས་འབྱུང་དང་ཚུལ་བླིམས་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤང་མེད་མཉམ་བཞག་ནི་བདག་མེད་གྱི་
དོན་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ལྟོས་པའི་ལམ་ལྟེན་རྟོག་ལ་
གྱི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་བྲལ་ལ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པའི་དགག་བྱ་ནི་སྒྲོས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཅི་མ་མ་
གཏོགས། ཐ་སྤྲད་འདོགས་པའི་གཞིར་མ་གྲུབ་པས་བྲལ་བ་ཡིན་པ་འདི་ཁོ་བོས་དམ་བཅའོ། །མངོན་སུམ་ཐམས་
ཅད་རྗེས་གཅེར་དུ་འཛིན་ལ་རྟོག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པས་མངོན་རྗེས་གྱི་བྱུང་་་
པར་འདིས་སྟེ་བ་གལ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི།

གངས་རི་སེར་འཛིན་ལྟ་བུའི་དབང་ཤེས་དང་།

གཉིས་པ་ནི།

ཕྱི་ལམ་གྱི་སྒྲུབས་སུ་རྟ་སྤྲང་འཛིན་པའི་ཡིད་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚད་འབྲས་བཞད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

མངོན་རྗེས་གྱི་ཚད་མས་རང་ཡུལ་རྟོགས་པ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྤྲད་དོན་མཐུན་མས་འབྲུག་ཡུལ་མི་
བསྐྱུ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ཚད་འབྲས་གྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

རྗེས་དཔག་གི་ཚད་མའི་ཚད་འབྲས་དང་། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་ཚད་འབྲས་ཏེ་བསྐྱུ་ན་གཉིས་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་
སྟེན། མངོན་རྗེས་སྤྱེད་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་ཀྱི་རྟོགས་གསུམ་སོགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་དག་ལ་ནང་ཚོན་གྱིས་སྟེ་

ན་མཐའ་ཡས་པ་ཡིད་དོ། །

སྒྲུབ་པ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་གྱི། །དེ་ཉིད་ཡང་ཞུགས་པ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆེ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་
སོན་ཀུན་མཐུན་ཡེ་ལེས་མཆོག། །རང་གཞན་རྒྱུད་ལ་སྤྱུར་དུ་སྦྱེ་སྤྱུར་ཅིག། །བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའོ། །

༥ དན་རྟོག་ཐུན་པའི་ཆོང་ཆོང་དྲུང་འབྱིན་ཞིང་། ཁ་ཤོར་ཐར་ལམ་གསལ་བའི་སྤང་བ་ཅན། ཁྲོ་གསལ་ཁྲོ་ཡི་
བང་མཛོད་འགའ་མཁུ་བའི། ལེགས་པར་བཞད་མཛོད་མཁས་པའི་ཆོག་སལ་འདུད། །

བཞི་པ་སྤྲད་འབྲིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།   ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་དང་།
 འབེལ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པའོ།   །དང་པོ་ནི།

འོ་ན་ཡུལ་གང་ལ་སྲུང་འབྲིན་ཞེ་ན། སྤྱོད་ལའོ། །གང་གིས་ཤེ་ན། ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།
རྒྱལ་པ་གཉིས་དཔང་པོ་དང་བཅས་པས། རྟོག་གའི་རིག་ལམ་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་དང་མཐུན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་
གང་ཟག་གསུམ་ལ། བརྗོད་ཚུལ་བདུན་ཏེ། སྤྱོད་ཀྱི་དག་གཉིས། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དག་གཉིས། དབང་པོའི་དག་
གཉིས་ཀུན་ལ་གཅིག་བཅས་བདུན་ནོ། །

འོན་གང་ཟག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དུ་ག་ཡོང་བ་དེ་གང་ཞེ་ན།   འདི་ལ་གཉིས་ཏེ།   སྒྲང་བྱ་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
 རོར་བྱ་མི་དགོས་པའི་སྒྲོན་ལག་དང་།   །དང་པོ་ནི།

སྤྱོད་ལ་ལྟོས་པའི་བཟོད་ཚུལ་གཉིས་ནི། རང་གི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ལ་མཁས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་དེ་ལ་
སྤྱོད་བཟོད་པ་ན་དེ་སྟོང་པ་ལ་མཁས་པ་འོ། །སྤྱོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཟོད་ཚུལ་གཉིས་ནི། གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་
བཞག་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། དེའི་གྲུབ་མཐའ་དན་པའི་སྤྱོད་བཟོད་པ་ལ་མཁས་པ་འོ། །དཔང་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཟོད་ཚུལ་
གཉིས་ནི། སྤྱོད་པ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་འཛོག་པ་ན་ལྷུང་རིགས་དང་མཐུན་པས་རྒྱལ་བ་ལ་གཟེངས་
བསྟོད་པ་དང་། སམ་པར་ཆར་གཙོད་པར་མཁས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་ཚོ་ལ་གྱི་སྐྱོན་དང་། ལྷ་ཚོ་ལ་གྱི་སྐྱོན་དང་། དཔང་པོ་འི་སྐྱོན་དང་བཅས་སོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་བ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྟེན་པ་དང་། ཡན་ལག་མིན་པར་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཚོ་ལ་བས་དྲི་བ་ལ་ལན་མི་བརྟེན་པ་དང་། མ་དྲིས་པ་བརྟེན་པ་དང་། སྐྱོན་བརྟེན་པ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
སྐྱོན་སྤང་བའི་ཆོ་མི་སྤང་བ་དང་། ལན་ལྟར་སྤང་གིས་སྤང་བ་དང་། ལྷ་བས་སུ་མ་བབ་པས་སྐྱོན་སྤང་བའོ། །
གཉིས་པ་གྱི་ཚོ་ལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་ཚོ་ལ་མི་དྲི་བ་དང་། སྐྱོན་ཅན་ལ་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་བརྟེན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། དྲི་བའི་ཆོ་མི་དྲི་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་འདྲི་བ་དང་། མ་འབྲེལ་བའི་འདྲི་བའོ། །གཉིས་པ་གསུམ་
སྟེ། སྐྱོན་བརྟེན་པའི་ཆོ་སྐྱོན་མི་བརྟེན་པ་དང་། སྐྱོན་ལྟར་སྤང་བརྟེན་པ་དང་། ལྷ་བས་སུ་མ་བབས་པའི་སྐྱོན་བརྟེན་
པ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། འན་མི་འབྱེད་པ་དང་། ལྷ་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། ལྷ་བས་སུ་མ་བབས་པའི་འབྱེད་
པ་འོ། །ཀུན་གྱི་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི། ལྷ་བ་མི་གཏོད་པ་དང་ཞི་དུལ་དང་མི་ལྷན་པ་ཉེན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་
བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐོལ་བ་པ་རོལ་པོར་སྲུང་འཁྱུག་བཞིན་དེ་སྟོན་བསྟན་པ་དང་། འཐད་ལྟན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་
རྒྱལ་དགའ་ངེས་ཤེས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་དག་པོ་དེ་ཆེས་སྲུ་བབྱུང་བ་དང་ལན་འདེབས་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཕ་རོལ་པོའི་འདོད་པ་བརྟེན་ནས་མི་འདོད་པ་སྐྱབ་པའི་དག་དེ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་
ནི།

སྐོལ་བ་པ་པོ་ལ་པོ་ལ་འཁོར་གསུམ་ཚང་བའི་སྐོན་སྐྱོན་བརྟེན་པ་དེ་སྲུང་འབྱིན་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། འདི་དང་
ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་དོན་གཅིག་གོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དངོས་སུ་འཕངས་པས། དེའི་འགལ་ཁྲ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཤུགས་བསྟན་དུ་སོང་
བ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། འབྲས་བུ་མ་དམིགས་ཐལ་འགྱུར་དང་།
ཁྲ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ནང་ཚན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དངོས་སུ་འཕངས་པས། དེའི་འགལ་ཁྲ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཤུགས་བསྟན་དུ་སོང་
བ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།

ཁྲ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཞན་དང་བཅས་པས་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཀུན། སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
ལྷོག་པས་བྱེན་རང་རིག་འཕེན་པ་ལ་བཞི་དང་གཞན་རིག་འཕེན་པ་ལ་བརྒྱ་བཞི་སྟེ།

དང་པོ་བཞི་ནི། དཔེར་ན་མེ་མེད་པར་ཐལ་གྲང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་
དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་གྲང་རེག་མེད་དེ་མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཉིད་འཕེན་པ་དང་།
དེས་རིགས་འབྲས་ཏེ། ཁྲ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྲ་བྱེད་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་
བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་བསྟན་པའི་ཁྲ་བྱེད་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་སོ། །

ཕྱི་མ་བརྒྱ་བཞི་ནི། རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རང་བརྒྱད་འཕེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་
དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རང་བརྒྱད་འཕེན་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྲ་བྱེད་
དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས། ཁྲ་བྱེད་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་བརྒྱད་འཕེན་པ་དང་། རང་
བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་
རྒྱད་འཕེན་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་ཁྲ་བྱེད་དམིགས་
པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་
དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། ཁྲ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། ཁྲ་བྱེད་དང་
འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། ཁྲ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས།
འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་ཁྲ་བྱེད་དམིགས་པའི་རང་བརྒྱད་འཕེན་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཀློག་བཤེལ་པོ་ལ་ལམ་གསུམ་མཚང་བའི་སློན་སློན་བརྗོད་པ་དེ་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྤང་གི་མཚན་ཉིད། འདི་
དང་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྤང་དོན་གཅིག །

གཉིས་པ་ནི།

རྟོག་གཏི་རིགས་ལམ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་སྤྱོད་པོས་སློབ་ཀྱིས་བརྗོད་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པས་སྤང་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མས་རྟོགས་ནས་དེ་ལྟ་བུམ་རྟོགས་པའི་ཀློག་བཤེལ་
ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོགས་བཞོན་དེ་སློན་པར་བྱེད་པ་དེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི།

གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་སྟོན་པའི་ཡུལ་ལ། དང་པོ་ལོག་པར་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་དེའི་དཔེར་
བརྗོད་པ་ནི། སྤྱབ་དག་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་ལོག་ཆོས་སུ་སོང་བ་དང་། ཆོས་ལོག་རྟོགས་སུ་སོང་བས་སྤྱོད་
བྱས་རྟོག་གཞི་མཐུན་འདོད་པའི་ངོར། སྤྱོད་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོན་པ་ལ།
དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཞུགས་པ་དང་། རྟོགས་ཁས་སྤངས་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་པར་རྒྱ་རྒྱུན་
ཀྱིས་བྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

ལས་འབྲས་མེད་པར་འདོད་པའི་ངོར། འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་པ་དང་རྒྱ་མིན་པ་ལས་སྤྱོད་པར་ཐལ། རང་
སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བདག་གཉིས་སོགས་སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ངོར། དེ་འདྲའི་སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་ཆོས་ཆོས་ཅན།
ཡུལ་དུས་གང་རུང་དུ་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན།

དེ་ལྟ་བུའི་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་ནི། སྤྱོད་བཟུང་ལལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་གཙང་མ་ལ་བཅུད་སྤྱགས་པ་ལྟར་
རང་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ལ་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཤེས་པ་ན། སྤྱབ་དག་ཡང་དག་སྟོན་དགོས་པ་ཡིན་ལ།
མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་གྱི་སྤྱབ་དག་དངོས་ནི། རྟོགས་རིགས་ཀྱི་སྤྱབས་ནས་ལལ་དཔེར་རིགས་བསྐྱུས་ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་
ཡིན་ལ། སྤྱབ་དབྱེན་ཤེས་བྱའི་གངས་དང་མཉམ་པས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྤྱབ་དག་དང་སུན་འབྱིན་ཕྱི་ཀློག་ཀྱིས་གང་བཞོན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་རྟོགས་ལན་ལ་རྟོགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་
ངེས་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། རྟོགས་ཡང་དག་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་ཞེས་པས་རྟོགས་ལན་བཞི་དང་། བསལ་ལན་ལ་
འདོད་དང་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་གཉིས་ཏེ། ལན་ལ་དུག་པོ་ལས་མི་འདའ་བ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ལན་གང་
བྱུང་དུ་སྤྱོད་དག་འབྲུལ་དུ་འགྲོ་བས་སྤང་བར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་བྱས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཞེན། སྤྱིར་ཚད་མ་རིག་པ་ནི། རིགས་པའི་གནས་
ལྡེའི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་སྤྱོད་འདོགས་གཙོད་བྱེད་
ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུ་པའི་བཀའ་དང་། རྗེས་འབྲུག་མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟུན་རྟོགས་རིགས་ལམ་གྱི་
རྣམ་བཞག་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དག་སྤོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་པ་བཅད་

